

HET LAATSTE NIEUWS UIT INDIE

De meening van Pater Beekman O.F.M. over de betekenis van Linggadjadi voor de R.K. Missie in Indië, vindt U op pag. 3.

Verschijnt tweemaal per week

Bureaux: REDACTIE EN ADMINISTRATIE: DEN HAAG — ANDRIES BICKERWEG 5 — TELEFOON 330291 — GIRO 406200
Wvd. Hoofdredacteur: J. L. A. ZWARTS — Uitgave van de stichting „HET LAATSTE NIEUWS UIT INDIE” — DEN HAAG

Abonnementsprijs f 2.25 per 3 maanden, per halfjaar f 4.25 en per jaar f 8.—
LOSSE NUMMERS f 0.10.

Voor Nederl.-Indië, Suriname, Curacao en het buitenland f 2.75 per kwartaal, f 5.25 per halfjaar en f 10.— per jaar.

Advertentieprijs f 0.25 per mm.

Communistisch gevaar

© Een argument — aldus de heer F. Sybesma in „De Linie” —, dat bij de verschillende groepen welke zich keeren tegen het regeeringsbeleid inzake de Indische kwestie, herhaaldelijk naar voren wordt gebracht, is, dat vele nationalistische leiders in de republiek en ook daar buiten communisten zijn, of althans met communistische ideeën besmet geacht moeten worden. Een zelfstandig geworden „Indonesië” zal zich bijgevolg onder invloed van deze leiders staatkundig en economisch ontwikkelen in communistische richting en daardoor tevens een gemakkelijke prooi worden voor het Sovjet-Imperialisme.

De heer Sybesma richt zich dan tegen de overtuiging, die deze opponenten zijn toegedaan, nl. dat het behoud van de rijkseenheid zooals zij die zien, dit gevaar kan bezweren.

Overtuigen kan zijn verweer echter in geen enkel opzicht.

De heer Sybesma begint nl. met toe te geven, „dat inderdaad vele Indonesische nationalistische blik geven op staatkundig, economisch en sociaal terrein doeleinden na te streven, welke een staatsocialistische en communistische inslag vertoonen”. De brochure „Onze Strijd” van Sjahrir en de openingsrede van Hatta tijdens de economische conferentie te Djokja, vertoonen duidelijk dezen inslag. Evenmin ontkent de heer Sybesma, dat uitgesproken communisten, als Abimin en de onlangs op Java teruggekeerde Roestam Effendi, heel wat meer invloed hebben en zullen hebben op de massa, zoowel als op de overige leiders, dan hun geestesverwanten in Nederland, omdat de weerstand, gegrond in Christelijke beginselen en eeuwenlange traditie, ginds totaal ontbreekt.

Het komt ons voor, dat juist het ontbreken van dezen weerstand bij afwezigheid van het Nederlandsche rechtsgezag een belangrijke factor zou blijken te zijn.

De heer Sybesma stelt hier tegenover, „de weerstand die voort zal komen uit de eeuwenoude feodaal-sociale denkwijze van de Indonesische massa”. Deze zal, aldus de heer Sybesma, aan de modern-westersche communistische staats- en maatschappij-hervormingen groote moeilijkheden in den weg leggen.

Wij stellen de vraag: en aan communistischen invloed die op de oostersche wereld, op de oostersche levensvormen is ingesteld?

Loopt de heer Sybesma hier niet al te luchtig over een wezenlijk groot gevaar heen?

Wij onderschrijven in dit verband ten volle de opmerking van „De Maasbode”, nl., dat in het verleden het communistische bloed kroop waar het niet gaan kon. In de toekomst zal het bij kruipen niet blijven. Rapporten over de communistische beweging op Java snaken in dit opzicht duidelijke taal.

Mogen wij ten overvloede nog eens het navolgende in herinne-

Arbeid en kosten, welke niet dringend nodig zijn betekenen verlies!

Januari 1947 loopt ten einde. Mogen wij allen die nog niet het abonnementsgeld voor het eerste kwartaal voldaan hebben verzoeken, dit met spoed over te maken op onze girorekening nr. 406200.

Begin Februari zal de administratie aan allen die het abonnementsgeld voor het eerste kwartaal 1947 niet betaald hebben, een kwitantie hiervoor doen aanbieden. Dit zal echter voor U (onnoodig) incassokosten en voor de administratie extra arbeid, die nog beter besteed kan worden, meebrengen.

ring brengen uit het rapport van de Parlementaire Commissie Ned.-Indië (Rapport-Van Poll):

„De commissie heeft de beschikking gekregen over gegevens, waaruit komt vast te staan, dat er verbindingsbe-

staan tusschen de „Republiek Indonesia” en communistische organisaties in het buitenland. Pamfletten en drukwerken, welke onder de inheemschen worden verspreid, bleken in Australië te zijn gedrukt en uitgegeven door de communistische partij aldaar. Ook zijn er aanwijzingen van contact met Chineesche communistische organisaties, welke o.m. op Malakka zeer actief zijn.”

Nog eens: in de weerstanden waaraan de heer Sybesma zich vastklampt als aan een stroohalm, zien wij geen waarborgen tegen een verder doordringen van het communisme bij afwezigheid van het Nederlandsche rechtsgezag.

Voor het communistische gevaar kan men nooit genoeg op zijn hoede zijn. Hiertegen kan men slechts met positieve weerstanden iets uitrichten. „De Linie” is dit met ons eens en daarom bevreemdt het artikel van den heer Sybesma in dit blad.

Zoomaar als Boeng Karno

In aansluiting op hetgeen reeds werd gemeld omtrent de rede, welke Soekarno op het congres der „Angkatan Moeda Pembanguan Republik Indonesia” (Jeugdorganisatie van den Republikeinschen opstand) heeft gehouden, weet het Weekoverzicht van de afdeling Voorlichting Overzeesche Gebiedsdeelen van den Regeeringsvoorlichtingsdienst nog mede te deelen, dat hij daar niet in zijn officiële functie aanwezig was, doch „zoomaar als Boeng Karno” het woord heeft gevoerd!

Blijkbaar moeten wij nu aan zijn woorden een andere betekenis toekennen.

Ook Mohammed Hatta was er en richtte zich eveneens tot het congres. Hatta herinnerde aan de rampen van den Japanschen bezettingstijd (de exploitatie van de romusha's (dwangarbeiders) en het leeghalen van het land.

Er wordt niet bij vermeld, of hij in dit verband ook een „Mea culpa” heeft gestameld.

De oogen zijn open gegaan!

De republikeinsche radio-Djokjakarta heeft uit „gezaghebbende republikeinsche bron” vernomen, dat dr. E. F. E. Douwes Dekker tot Minister van Staat zou worden benoemd.

Het republikeinsche blad „Kedaulatah Ra'jat” deelt mede, dat Douwes Dekker heeft verklaard, gedurende vier jaar geheel blind te zijn geweest, er aan toevoegend, schriftelijke bewijzen te hebben, dat Nederlandsche artsen hem opzettelijk injecties hebben gegeven om blindheid te bevorderen. Thans kan hij, naar hij mededeelt, weer zien.

Dat hij in de republiek van zijn gezichtsvermogen een goed gebruik moge maken!

Nog meer geheimen

Onder dit opschrift lezen wij in „Elseviers Weekblad” o.m.:

De heer De Boer, lid der Commissie-Generaal (oud-marine-officier, Willemsoord), heeft te Batavia tot een aantal bestuursleden van het Indo-Europeesch Verbond gezegd, dat de Nederlanders in Indië wel 500.000 man troepen noodig zouden hebben. Dat had generaal Mansergh hem zelf gezegd.

Generaal Mansergh, desgevraagd, verklaarde, dat hij steeds een getal van 100.000 genoemd had. De be-

wering, dat hij ooit van een half miljoen sprak, noemde hij in hard Engelsch: „A damned bloody lie”. In zacht Nederlandsch een onjuistheid.

Prof. Schermerhorn, voorzitter der Commissie-Generaal (herstel en vernieuwing, verbeeldingskracht), verklaarde te Batavia, dat van het eerste troepenschip der 7-December-Divisie 67 pct. wegens dienstweigering ontbrak. Het juiste cijfer voor dat eerste schip: 10 pct. Het cijfer voor de geheele divisie: 3,5 pct. Die 3,5 pct. omvatte mede alle zieken.

DE REGEERING GEEFT VOORLICHTING

Leeraren en onderwijzers, die naar Indië vertrekken, moeten een cursus volgen, welke uitgaat van het Ministerie van Overzeesche Gebiedsdeelen.

Zij die naar Indië terugkeeren, moeten een veertiendaagschen cursus volgen, waarin de lacune, ontstaan door hun afwezigheid, wordt aangevuld en hun begrip wordt bijgebracht omtrent de nieuwe toestanden, hetgeen inhoudt de thans gevolgde regeeringspolitiek.

Overwogen wordt, dergelijke cursussen ook in te stellen voor employé's van cultuurmaatschappijen, banken e.d.

Zoo Heer, zoo knecht

Het begint tijd te worden de giftige werking van de ban en achterban van Dr. van Mook in het juiste licht te stellen. Men kan deze lieden niet langer verwaarloozen, sinds zij ook al persnummertjes weggeven en daarmee de openbare meening in den geest des meesters trachten te beïnvloeden.

Allereerst een tegenspraak: Er is van semi-officiële zijde als verklaring voor de fette lijke mislukking van het bestand aangevoerd, dat de inheemsche strijdkrachten zouden verlopen, als het inlandsche leger in ernst tot werkeloosheid zou zijn gedoemd. Daarom moesten de plaatselijke bevelhebbers wel de hand lichten met „staakt het vuren”, dat dan ook nimmer is uitgevoerd.

Het was te verwachten, dat Soedirman zou aanvallen op de verklaringen van Generaal Kruls en Vice-Admiraal Helfferich evenals op de woorden van Jhr. Roëll, om zodoende de onloereikendheid van zijn macht en de omwil zijnerzijds te bemanteren.

Bepaald ontstellend is echter, dat Dr. van de Velde en Dr. Koets dezen inheemschen rede-naar bijvallen. Het kon dezen heeren niet onbekend wezen, dat de wapenen van inheemsche zijde nooit hebben gerust en dat de plaatselijke bevelhebbers er niet aan (kunnen) denken het bestand duurzaam uit te voeren.

Men kan voor dezen aanval in den rug van Nederlanders op onze actief dienende hoofdficiëren minder parlementaire benamingen bedenken, maar het is al voldoende dit gedoe in al zijn verderfelijheid ten toon te stellen, opdat niemand erin loopt.

S. T. A. VAST.

De rede van vice-admiraal Pinke

Tijdens de Kerstdagen heeft vice-admiraal Pinke, de commandant van de zeemacht in Nederlandsch-Indië, een rede gehouden, waarin hij zich richtte tegen Soedirman en het niet nakomen van het „bestand”.

Gemeld wordt, dat deze rede in regeeringskringen in Nederland een onprettigen indruk heeft gemaakt, hetgeen aan den vice-admiraal is medegedeeld.

Wij vragen ons af:

1e. Welken indruk heeft de rede van Soedirman in regeeringskringen in Nederland gemaakt?

2e. Waarom is de rede van vice-admiraal Pinke niet aan de Nederlandsche pers doorgegeven?

De republiek en Linggadjadi

Wat zal het K.N.I.P. doen?

Het kabinet van de repoebliek Indonesia heeft besloten, dat de Indonesische delegatie gemachtigd blijft, het ontwerp van Linggadjadi in zijn oorspronkelijke vorm, met inbegrip van de notulen, de toelichtingen en de officiële correspondentie met de Nederlandsche delegatie, te ondertekenen.

Betekent dit, dat het ontwerp, zooals de Nederlandsche regering het krachtens de verklaring van minister Jonkman geïnterpreteerd had, van Indonesische zijde niet zal worden ondertekend?

Te oordeelen naar de, als steeds subjectieve, telegrammen uit Batavia, schijnt de Indische regering geneigd deze vraag ontkennend te beantwoorden. In haar kringen is men, zoo heet 't, optimistisch gestemd, en wel omdat het republikeinsche kabinet tot de bindende interpretatieve stukken ook de officiële correspondentie met de Nederlandsche delegatie rekent. „Dit wijst den weg”, aldus orakelt het Batavische telegram verder, „waarlangs men tot een voor beide partijen aanvaardbare en bindende regeling kan komen.”

Het is niet moeilijk na te gaan op grond van welke overweging men tot een dergelijke optimistische uitspraak is gekomen. Minister Jonkman heeft toegezegd, dat zijn verklaring, welke Saulus Romme een Paulus deed worden, in een officiële correspondentie met de Indonesische delegatie zou worden vastgelegd en dat deze correspondentie een integreerend deel van de overeenkomst uit zou maken. Vermoedelijk zijn de Batavische kringen nu van meening, dat het republikeinsche kabinet op deze correspondentie het oog had toen het verklaarde tot de interpretatieve stukken ook te rekenen de officiële correspondentie met de Nederlandsche delegatie, en dat het dus bereid is, de Nederlandsche interpretatie, waar het Kamervotum op steunt, te aanvaarden.

Het zal wel blijken een misverstand te zijn. Minister Jonkman sprak van de correspondentie met de Indonesische delegatie. Het republikeinsche kabinet spreekt van de correspondentie met de Nederlandsche delegatie. Vermoedelijk hebben we hier dus met twee niet-congrueerende stukken te doen.

Dat zou ook af te leiden zijn uit een ander gedeelte van het Batavische telegram, waarin — steek onder water van de Commissie-Generaal aan den minister? — te kennen wordt gegeven, dat officiële republikeinsche personen blijk gaven weinig of geen bezwaren te hebben tegen de toelichting van de Commissie-Generaal, wel echter aan bezwaren tegen de ver-

klaring van minister Jonkman, en zeer speciaal tegen zijn uiteenzetting van de positie der Kroon en zijn voorbehoud ten aanzien van Nieuw-Guinea.

Met deze woorden wordt aan het aanvankelijk optimisme over de mogelijkheid om tot een bindende regeling te komen de basis ontnomen. Want van die ministerieele verklaring kan noch de Commissie-Generaal noch de Nederlandsche regering zich los maken. Stonden wij er zoo voor als een tijd geleden, dan zou met die mogelijkheid nog rekening moeten worden gehouden.

Regering en Commissie-Generaal waren toen tot alles bereid en blijken de in Elsevier gepubliceerde geheime notulen ook tot alles in staat, zelfs tot prompte verloochening van het Oranjehuis. Wij zouden toen, om toch maar in vredesnaam tot overeenstemming te komen, wel weer nieuwe concessies hebben gedaan.

Er is sindsdien echter het een en ander gebeurd. Het Nederlandsche volk is eindelijk wakker geschud en kijkt vol wantrouwen zijn regering op de vingers. De Katholieke Kamerfractie heeft slechts vóór Linggadjadi gestemd omdat naar haar meening de verklaring van minister Jonkman het ontwerp van karakter deed veranderen.

Tornen aan die verklaring zou dus gelijk staan met het verlies van den katholieken steun, zonder welke de regering in de lucht zou komen te hangen. En de kans op ontduiking van de met de Kamer gemaakte afspraak via het systeem der voldongen feiten is uitgesloten. Als een waakhond ligt prof. Romme voor de deur van de kamer der Commissie-Generaal.

Neen, ditmaal zal onze regering voet bij stuk moeten houden. Haar interpretatie van het ontwerp zal van Indonesische zijde integraal aanvaard of verworpen moeten worden. En verwerping beteekent dat het ontwerp van Linggadjadi van de baan is.

Zal 't zoover komen? Ik geloof 't niet. In meer dan één opzicht is de repoebliek in een dwangpositie komen te verkeren. Bovendien beseffen de republikeinen terdege hoezeer zij hun internationale positie zouden verzwakken indien zij op het „ja” van de Nederlandsche volksvertegenwoordiging een „neen” zouden laten volgen.

Iets anders is of ook het K.N.I.P. (Komite National Indonesia Peosat, de republikeinsche volksvertegenwoordiging — of wat er voor door gaat —) bereid zal zijn Linggadjadi in zijn nieuwe gedaante te aanvaarden. Er was onder zijn leden reeds een sterke strooming tegen het Linggadjadi in zijn oorspronkelijke vorm. Hoeveel sterker zal die strooming zijn indien het republikeinsche kabinet er toe besluit het ontwerp in zijn nieuwen vorm — dus onverbrekkelijk verbonden aan alle interpretatieve stukken aan de goedkeuring van het K.N.I.P. te onderwerpen.

De algemeene verwachting in Indië is dan ook, dat het K.N.I.P. het ontwerp in zijn nieuwen vorm zal verwerpen. Dat beteekent zeer vermoedelijk het aftreden van het kabinet-Sjahrir en het optreden van een nieuwe kabinet onder invloed en leiding van 't zij de ultra-radicalen (communisten), 't zij van de ultra-nationalisten (Soedirman-Soetomo), 't zij van beide groepen te zamen.

Met een dergelijk kabinet zou natuurlijk alleen te onderhandelen zijn op de basis van een volledige capitulatie onzerzijds.

We staan dan dus nog verder van de oplossing af dan een jaar geleden.

Dat komt er van wanneer men de realiteit uit het oog verliest en zich aan illusionisme overgeeft.

Er is één troost: De periode van het defatistische illusionisme is, zie ik goed, haar einde nabij.

Demonstreert voor handhaving van de Rijkseenheid! Draagt Oranje-Groen!

BEVOEGDHEDEN VAN DE COMMISSIE-GENERAAL STERK INGEPERKT

Ontslag van Van Mook in overweging genomen

Onder het opschrift „De toekomst” schrijft „Elseviers Weekblad” o.m.:

Nu de Katholieken en Socialisten Linggadjadi hebben aanvaard, kan men vragen, wat er thans moet geschieden. In de eerste plaats is het zaak, dat uit de catastrofe gered wordt, wat er te redden valt. Noch de luitenant-gouverneur-generaal, de heer Van Mook, noch de leden van de Commissie-Generaal, lijken ons de aangewezen lieden voor zulk een taak.

Daarom is het betreurenswaardig, dat het kabinet het voorstel van een zijner katholieke leden niet heeft aangenomen, om deze Commissie-Generaal, die, gezien de geheime notulen, op onoirbare wijze, en gezien de feitelijke omstandigheden, op onbekwame wijze te werk is gegaan, aan den kant te zetten.

Wel heeft de regering besloten, aan haar Indisch beleid enkele beproefde krachten toe te voegen. Zij heeft nog iets meer gedaan.

Zij heeft de bevoegdheden van de Commissie-Generaal sterk ingeperkt. Zelfstandige beslissingen op staatkundig en financieel terrein mag het viermanschap niet meer nemen; het mag bovendien het accoord niet ondertekenen,

vóórdat van Indische zijde het signaal: „staakt het vuren” niet alleen is gegeven maar ook in werkelijkheid is omgezet. Ten slotte heeft het kabinet het ontslag van den heer Van Mook in overweging genomen.

Verschillende namen, waaronder die van den heer Lovink, onzen pasbenoemden ambassadeur in Moskou, worden als mogelijke opvolger genoemd.

„Tijdelijke bestuursdienst”

Uit een brief van een hoofd-ambtenaar van een der departementen te Batavia:

„...Zooals je weet, zijn wij eind Juni 1946 op verzoek naar Indië teruggekeerd. En nu komen wij per M.S. „Oranje” (28 Januari van Priok) voor goed naar Holland. Ik heb nl. pensioen genomen, aangezien volgens mij het in Indië voor oudere ambtenaren afgelopen is. De departementen hier zullen wel spoedig verdwijnen en de rijksambtenaren worden dan zgn. adviseerend ambtenaar en toegevoegd aan diverse staten en staatsjes. Het Europ. bestuur heet al „tijdelijke bestuursdienst”. Enfin, daar heb ik niets meer mede te maken.”

BETERE VOORLICHTING

van het buitenland
over de toestanden
in Indië.

Ook U kunt hieraan meewerken! Stuur uw vrienden en kennissen in de Engelsch sprekende landen de vertaling van het rapport van de Commissie-Van Poll

en
„The truth
about the Indonesian Republic”
door William F. de Bruyn.

Deze brochures zijn verkrijgbaar (resp. tegen den prijs van f1.75 en f1.50) bij de Stichting Indië in Nood... geen uur te verliezen. Andries Bickerweg 5. 's-Gravenhage, telefoon 330295, giro 6446.

Ik vraag mij af

In eenige artikelen las ik, dat de republikeinsche generaal Soedirman nog steeds niet het bevel heeft gegeven van „Staakt het vuren”.

Dit komt vele menschen voor als iets onbegrijpelijk. Er is toch een wapenstilstand gesloten. Dat sluit toch in, dat aan beide kanten, op hoog bevel, de wapens worden neergelegd!!! Dit is echter alleen aan den Nederlandschen kant gebeurd. Waarom???

Ik vraag mij af: Is het mogelijk dat generaal Soedirman dat bevel niet heeft gegeven omdat hij van te voren weet, dat zijn troepen daar geen gevolg aan zullen geven? Immers, zij toonen, afgaande op de berichten die we uit Indië krijgen, dat zij totaal ongedisciplineerd zijn. Zou het dus een kwestie van prestige zijn?

Want door het niet opgevolgd worden van zijn bevel zou zijn onmacht blijken, zou hij toonen niet de rechte man op de rechte plaats te zijn. En zou daardoor de hoge positie die hij nu bekleedt geen gevaar loopen?

Ik vraag me af... zou dit de reden kunnen zijn? Zoo ja, dan zullen we dus lang op dit bevel kunnen wachten want wie zal zijn eigen troon wilens en wetens doen wankelen?

Intusschen gaat het vechten van republikeinsche zijde steeds door. Volgens deze zijde zelfs daartoe gerechtigd. Men kan immers zeggen: „Belon dapet printah dari ginderal Soedirman” (nog geen orders ontvangen van gen. Soedirman).

Ik vraag mij af... is het niet erg onbillijk en onsportief als dezelfde partij steeds de eerste klap mag geven. Heeft de Nederlandsche Regeering dan niet het Recht haar bevel „Staakt het vuren” in te trekken! En is Dit dan niet Haar Plicht tegenover de Nederlandsche jongens, die de dupe zijn van de op het oogenblik heerschevende verhouding.

Men zegt: De eerste klap is een daalder waard! Kan de Nederlandsche Regeering niet beter op Haar Deviezen passen?

Ik vraag mij af... Een Evacuee.

ORANJE-GROEN STRIKJES

verkrijgbaar te 's-GRAVENHAGE:

- * Papestraat 21;
- * Noordeinde 29;
- * Andries Bickerweg 5;
- * Populierstraat 36;
- * Mevr. Rombach-van Heukelom, flat Nirwana, Benoordenhout-scheweg 227;
- * Van Hogenhoucklaan 134.

RIJSWIJK:

- * Mevr. B. E. van der Brugge, Oranjelaan 32.

Voorlichting

door „Indië in Nood”

Het Voorlichtingsbureau van de Stichting „Indië in Nood... geen uur te verliezen!” organiseert bijeenkomsten te:

WORMERVEER: Donderdag 23 Januari te 8 uur n.m.; spreker Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn.

HEERLEN: Vrijdag 24 Januari te 8 uur n.m.; spreker: Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn.

WOERDEN: Vrijdag 24 Januari te 7.45 uur n.m. in hotel Ruys, Voorstr. 44; sprekers: A. T. H. Winter en Drs. J. Thiessen.

Wat beteekent Linggadjadi voor de Missie?

Waarom Nederland invloed moet blijven uitoefenen

en leiding geven

Wat heeft men bij de beoordeeling van Linggadjadi zelden de vraag onder het oog gezien: „Wat beteekent Linggadjadi voor de Missie?” — aldus Pater Beekman O.F.M. in „Het Binnenhof”.

Voor mij maken vier factoren het noodig en noodzakelijk, dat Nederland invloed blijft uitoefenen en leiding blijft geven in Indonesië. Dat vraagt nml.:

1. Het belang der inheemsche bevolking; 2. De wereldproductie; 3. Het historische recht, plicht en belang van Nederland; 4. Plicht en recht van missie-arbeid, zoo dit laatste al niet op de eerste plaats moest staan.

Wie zal volgens het oorspronkelijke Linggadjadi beslissen over toelating, bescherming van en steun aan de Missie? En ook nog volgens het gewijzigde Linggadjadi dat thans aangenomen is?

Aan het antwoord, dat Pater Beekman op zijn vraag geeft, ontleenen wij nog het navolgende:

Het zal zijn een in groote meerderheid Mohammedaansch bestuur. Zal nu zulk een bestuur blijven geven aan missie en zending, als wat het Ned.-Ind. gouvernement aan beide gaf?

Missie en Zending waren beide bij het gouvernement en bij tal van ook niet-katholieke ambtenaren wel zeer in eere, en niet alleen het werk, maar ook de persoon van paters, broeders en zusters werden er gewaardeerd. Deze vonden ook respect, zij het dan van de weeromstuit, bij de inheemsche Hoofden en Ambtenaren, van Regent tot Krani en Loerah toe; bij wie in den regel missionaris of zendeling met vertrouwen kon aankloppen.

Waren er uitzonderingen, dan bedenke men: het waren Mohammedanen. Missie en Zending vonden steun bij het N.I. Gouvernement voor hun scholen. Zouden zij zonder dien steun het missieschoolwezen tot een uitbreiding hebben kunnen brengen, zooals het nu was. Zouden zij die schoolgebouwen en kloosterwoningen hebben kunnen zetten, die leerkrachten aan zich verbinden en honoreeren?

Het ziekenhuisapparaat en de ziekenzorg, voor Europeanen zoo wel als voor inheemschen, ontvond de medewerking van Ondernemings- en Burgerlijk Bestuur, zooals in maar weinig andere koloniën het geval was.

Ook hier waren uitzonderingen, maar desondanks kwam er zeer veel tot stand. Vergeet ook niet, dat een aantal missionarissen en zendelingen als ambtenaar gesalarieerd werd op behoorlijke schaal, een zoo welkome en noodige steun, al zou men hun aantal meer uitgebreid hebben gewenscht. Onze conclusie is, dat Missie en Zending zich krachtig hebben kunnen ontwikkelen, hiervoor behoeft men slechts de cijfers der jaarboeken

Eerst orde dan praten

De Fransche minister van Koloniën, Moutet, heeft aan de Indochineesche commissie van de Assemblée rapport uitgebracht over zijn jongste reis naar het strijdtoneel in het Verre Oosten. Hij verklaarde, dat geen onderhandelingen mogelijk zijn, voordat het militair vraagstuk geregeld en de orde hersteld is.

na te zien. Welnu — zal dat alles kunnen blijven en kunnen groeien, ook bij een overwegend Mohammedaansch bestuur?

De Mohammedaan ziet het christendom als een oorspronkelijk Westerschen Godsdienst. Deze visie is niet juist, want Palestina ligt nog altijd in Klein-Azië en het christendom heeft dus wel degelijk in het Oosten zijn oorsprong. Het heeft echter zijn wasdom en bloei in het Westen gevonden en zoodoende is de tegenwerking van een Chineesch student, die ik eens hoorde: „U heeft getracht hier in het Oosten een Westerschen godsdienst in te voeren, om niet te zeggen op te dringen” verklaarbaar.

Uit dien hoofde steeds heeft de Indonesiër een zeker wantrouwen tegen Missie en Missionarissen en

In het R.K. dagblad „Het Binnenhof” verscheen deze dag een publicatie van Ir. Feber, den waarnemenden burgemeester van 's-Gravenhage, met betrekking tot de toekomst van de R.K. Missie in Indië. Thans is het Pater Beekman O.F.M., die in hetzelfde blad op de publicatie van Ir. Feber reageert.

Pater Beekman heeft van 1929 tot 1945 op Java gewerkt als pastoor en als directeur van een retraitschool. Dagelijks heeft hij met de inheemschen omgegaan en tenslotte met hen gevangen gezeten. Aan zijn meening moet dan ook waarde worden gehecht.

beschouwt hij den overgang van een landgenoot van Mohammedanisme of heidendom naar het Christendom als een overgang van Oosterling tot Westerling, als een soort verloochening of zelfs verraad tegen eigen volk gepleegd. De Christenen zijn voor hem een ander volk; en ge leest aan den ingang van een Europeesche begraafplaats: „Koeboeran Bangsa keristen”, d.i. „Kerkhof van het Christenvolk”.

Deze fatale vergissing zal zoo maar niet wijken door een papieren nieuwe rechtsorde, of door de liquidatie der koloniale verhoudingen. Die vergissing en die aversie zitten te diep en zeker nog jaren en jaren zal bij Mohammedaansch bestuur de Missie daarvan op zijn zachtst gezegd, tegenstand ondervinden.

Vergeet ook niet, dat niet alleen die vergissing betreffende nationaliteit de grondslag der aversie is, maar dat zulks den Mohammedaan in het bloed zit. Hij heeft het geleerd en onthouden uit de Islamitische geloofsleer op de talrijke bekende godsdienstschooltjes, waar het woord „Christenhond” wordt gebruikt. En het „Loe Andjing”

De excuses van „Time”

In ons blad van 16 Januari j.l. merkten wij reeds op, dat het Amerikaansche blad „Time” zijn spijt heeft betuigd, over de publicatie waarin werd betoogd, dat Jhr. Tjarda bij de Japansche invasie naar Australië vluchtte.

Ongetwijfeld moet dit resultaat worden toegeschreven aan de talloze brieven, welke het blad hierover van Nederlandsche zijde bereikt hebben.

Onder deze brieven was er ook een afkomstig van onzen gezant in Washington, Jhr. A. Loudon, welke brief in „Time” werd afgedrukt.

(hij, hond) is wel een van de ergste scheldwoorden, die men den evenmensch kan toevoegen. Nu is wel niet iedere Mohammedaan even fanatiek, maar dat zijn buurman christen, katholiek wordt, vindt hij verschrikkelijk.

Die mentaliteit nu wordt nog altijd, afgezien van nationalistische motieven, door de „Pengoeloes”, de godsdienstleiders, aangekweekt. En meen niet, dat ook volksleiders met een universitaire opleiding, zooals b.v. de Repoebliek die kent, die gevoelens en overtuiging zoo maar loslaten. Hoe zullen die de Missie een goed hart toedragen, wanneer zij tot de macht gekomen zijn?

Wij vreezen, dat de historische ontwikkeling, waarbij een nationalistisch-Mohammedaansche meerderheid aan het bewind komt, het Missie en Zending danig moeilijk zal maken, om aan Christus' gebod tot geloofsprediking gevolg te geven. Wij vreezen, dat de openbare steun aan kerken, scholen, ziekenhuizen enz. maar al te spoedig zal wegvallen en betwijfelen ten sterkste, dat het fatale misverstand, zooals de heer Feber meent, zijn natuurlijke oplossing zou vinden.

Reeds in het verleden had men, wanneer de Ned. regeering in den Volksraad een voorstel aan de orde bracht, dat wees op meerderen vooruitgang van Missie of Zending, rekening te houden met de oppositie van Mohammedaansche leden in den Volksraad en was politiek manoeuvreeren noodzakelijk. Wij vreezen het ergste als deze heeren de baas worden.

Toen de capitulatie van Japan een feit werd, hebben wij destijds de grondwet van de thans gevormde „Repoeblik” gelezen, die toen onmiddellijk kant en klaar verspreid werd. Het eerste hoofdstuk begint met te zeggen, dat de stichting „de vrije Repoeblik” de wil is

Voetbal te Palembang

Op hoog bevel — 't zij niet verheeld —

Is er een voetbalmatch gespeeld Tusschen de Stooters en de TRI, Door ons verloren met 2-3. Dit „volgens plan”, schrijft een

Wiens Hollandsch hart nog krachtig slaat.

Al op de hoeken van het veld Daar waren vlaggetjes gesteld, Rood-wit, want blauw was hier

Een Overste keek waakzaam toe. Een Overste — besef het wel — Hoofdofticier K.N.I.L. Bracht een soldaat, die 't had

Door dwang ertoe, dat hij toch

Voor d'aftrap met zoo'n rood-wit

Den troep en Nederland ten spot.

Die wedstrijd heeft een diepen zin En houdt verborgen wijsheid in: Met Indië is het zoo gesteld, Dat het gelijkt dit voetbalveld.

Gedwongen speelt men er een spel, Dat men verliest op hoog bevel. Een vader speelt zoo met zijn kind, Dat „volgens plan” het van hem

Is men dit pueriel gedoe Van hoogerhand nog steeds niet

Moet ons Gezag maar weggetrapt, Terwijl men in de handen klapt,

Als Boeng Soekarno haalt een goal? Zie, hiervan is die match 't sym-

Hij wint, die zich heeft ingebeeld, Dat hij hier „Qui-perd-gagne”

speelt!

J. F. KUNST.

Zie Het laatste nieuws uit Indië van 6 Januari, No. 74, bladzijde 3.

De geheime notulen

Wat heeft ons Elsevier zoo juist [verrast?

Verklapt is nu het notulengeheim En als een ekster aan de vogellijn Zit nu een prater aan zijn [praatjes vast.

Ach, was hij maar begraven of [verascht?

Den doode deert niet met zijn [scherpe vlijm

De spot, noch ranselt hem het [hekelrijm

Tot bloedens toe den bleeken, [blooten bast.

Neem uwe winst zoodra en waar [gij kunt?

Zij wordt van ganscher harte u [gegund.

Grijp toe, mijn vriend, nu gij er [kans toe ziet?

Zóó stijgt men in de gunst der [„Republiek”

Maar — dat een amorele politiek Ons naar den afgrond voert, dát

[ziet hij niet.

J. F. KUNST.

van Allah, die God is, en wiens profet, Mohammed is: de eeuwenoude strijdleuze van den Islam.

En nu speelt daar in het Oosten in de vrijheidsbeweging tegen het Christelijke Westen altijd een tikje van wat de Maleiers noemen de „perang sabil”, de heilige oorlog, die telkens terugkeert in de geschiedenis van den Islam, nu is verklaard, maar vooral de Masjoemi, de sterke groep van Mohammedanen, die zich anti-Linggadjati heeft verklaard, blaast toch telkens weer in dat vuurtje. Lees maar de anti-Nederland-pamfletten, die voortdurend in de verschillende landstalen van Java worden gedrukt en verspreid, wreedaardig ophitsend: „Dood aan alles, wat Westersch en Christelijk is.”

Was in het verleden de Islam niet herhaaldelijk een bedreiging voor het Christelijk Europa? En is ook niet in andere Missielanden de bekeerling van den Mohammedaan de zwaarste opdracht? En dan te denken aan de ruim vijftig miljoen Mohammedanen op Java alleen, met jaarlijksche toename van een miljoen zielen.

„Heer help ons — anders komen we voor het einde der wereld niet klaar”, hoor ik Mgr. van Velzen nog zeggen!

Een anti-christelijke mentaliteit heerscht en zal minstens onbewust den Mohammedaan beheerschen in zijn opvattingen en beslissingen; ook als hij tot de macht gekomen is. En wat dan met Missie en Zending?

En als dan de genoemde grondwet onder het hoofdstuk „Godsdienst” ook al vrijheid van godsdienst vermeldt, dan weten wij wat ook Ir. Feber zegt: het komt niet alleen op de letter van de wet aan (men denke aan Rusland, Joegoslavië en het Combistische Frankrijk), maar „dan zal moeten blijken, welke opvattingen de regeeringen der Indonesische staten zullen zijn toegedaan.” En van die opvattingen meenen wij thans wel iets belicht te hebben.

Het werkelijke Linggadjadi

Op 12, 13 en 14 Januari werden Nederlandsche troepen binnen de demarcatielijn van Bandoeng beschoten.

Uit den sector van Soerabaja wordt gemeld, dat terroristen 1500 meter telefoondraad hebben weggenomen. De stroom van vluchtelingen uit Madoera houdt nog steeds aan.

In telegramstijl

15 Januari.

De eed, welke het voorloopig staatshoofd van Oost-Indonesië, Soekawati, in handen van den Lt. G.G. heeft afgelegd, is geen eed van trouw, maar de naam van H.M. de Koningin in de formule niet wordt genoemd.

16 Januari.

Te Soerakarta, op een bijeenkomst van hoofden van Indon. strijdorganisaties, is besloten overal vergaderingen te houden tot het vormen van steunorganisaties voor het Rep. front. Voorts werd besloten, alle aanplakbiljetten met betrekking tot Linggadjadi zowel voor als tegen, te doen verwijderen.

Minister Beel verklaarde in de Eerste Kamer: „In de uit te breiden Commissie-Generaal zal niemand zitting krijgen, die niet con amore staat achter de t.a.v. Indië te voeren regeringspolitiek.”

N.a.v. de uitspraak van de Masjoemi, volgens welke deze organisatie van haar leden in het kabinet van Sjahrir verwacht, dat zij zich naar het besluit der organisatie tot verwerping van Linggadjadi zullen gedragen, hebben deze kabinetsleden, volgens Antara, het volgende verklaard: „Het tegenwoordige kabinet is een nationaal kabinet en geen coalitie-kabinet. Volgens het parlementaire stelsel en de politieke gewoonte mag een partij het politieke standpunt van haar leden, die in het kabinet zitting hebben, niet voorschrijven.”

In verband hiermede zijn de Masjoemi-kabinetsleden thans met het hoofdbestuur der Masjoemi in nader overleg getreden over de besluiten van het Masjoemi-congres, waarbij tot verwerping van Linggadjadi werd besloten.

De in het Nederlandsch verschijnende rep. „Patriot” heeft gepubliceerd, dat 25 Inheemsche organisaties zich thans voor Linggadjadi hebben uitgesproken en 18 er tegen.

17 Januari.

Aan de „Kedaulatan Ra'jat” ontleent „De Nieuwsgier”, dat er thans pest heerscht in Soerakarta. Men is bezig de bevolking in te enten.

Sjahrir maakte bekend, dat in het afgelopen jaar de totale inkomsten voor Java 409 miljoen gulden bedroegen. Te Djocja zijn plannen voor rationalisatie en beperking van de

gevechtsorganisaties opgesteld. 30% van het budget zal voor defensie worden uitgegeven, 70% van het budget wordt aangewend voor openbare werken, waarvan 10% voor opvoeding.

De republiek is volgens Sjahrir het revolutionaire stadium te boven, hetgeen zou blijken uit de beperking van de uitgaven voor het leger. Bij wijze van experiment zullen er in drie districten verkiezingen worden gehouden; nog voor het einde van het jaar hoopt men algemeene verkiezingen te kunnen organiseren.

18 Januari.

De beruchte radio-ophitser Soetomo werd tot wvd. voorzitter van de strijdgroep der pemoeda's gekozen.

De Lt. G.G. heeft met bijzondere waardeering kennis genomen van het aanbod van „Nederland Helpt Indië” om een ambachtsschool op Ambon te doen bouwen en hierdoor een bewijs te leveren van den dank van Nederland voor de trouw van Ambon aan het Ned. gezag tijdens de Jap. bezetting.

De rep. minister van Defensie, Sjarifoedin, heeft de verklaringen van Dr. Koets, volgens wien de verantwoordelijkheid voor het slechter worden van den toestand geheel aan Indon. zijde zou liggen, tegengesproken. Dr. Koets zou hebben toegegeven, dat, ofschoon het bestand door de Nederlanders in het algemeen strikt in acht is genomen, ook aan Nederlandsche zijde vergissingen zijn voorgekomen.

Gen. Spoor is nog niet in Nederland gearriveerd. Hij verklaarde te Karachi: „De militaire situatie in Indië is rustig en ik ben vol vertrouwen, dat men over het doode punt heen zal komen.” Gen. Spoor zeide dat hij met de Ned. autoriteiten de problemen zou bespreken, die verbonden zijn aan de aflossing van de Ned. troepen in Indië. Volgende maand zal hij waarschijnlijk naar Batavia terugkeeren.

20 Januari.

Radio Djokjakarta heeft medegedeeld, dat het werkcmité van het K.N.I.P. het presidentieel decreet van Soekarno, houdende de uitbreiding van het zeteltal van het K.N.I.P. van 233 tot 413 zetels, heeft verworpen. Dit is de eerste maal, dat een maatregel van Soekarno te niet is oedaan.

Ingezonden

Vijf Vragen

1. Bij de behandeling in de 2e Kamer om Linggadjadi insinueerde de heer Goedhart dat de geheime zender op Java geënceneerd was door „Indië in Nood”. Is aan dergelijke lasterpraatjes niets te doen?

2. Is het juist wat een leeraar mij vertelde dat kandidaten voor het onderwijs in Indië politiek getest worden en dat personen die geen lid zijn van P.v.d.A. en K.V.P. geen kans hebben?

3. Is Dr. Van Mook gerechtigd buiten de kamers om de namen van de deelen van Indië vast te stellen (zoo werd Groot-Oost veranderd in Oost-Indonesië)?

NAAIMACHINES

TE KOOP, vanaf 50 gulden: enkele hand- en trapmachines. Den Haag - Obrechtstraat 190

4. Het Nederl. Roode Kruis te Batavia meldde dezer dagen een aantal van 25.000 personen die nog geïnterneerd zouden zijn en de gemengde regeringscomm. sprak op 25 dezer van slechts 7000 geïnterneerden. Waar zijn de overige 18.000 gebleven?

5. De hierboven genoemde commissie constateerde dat de kledingtoestand der geïnterneerden zeer slecht was. Zullen we nu op korten termijn hooren dat daar

verbetering in wordt gebracht? De geldkwestie mag m.i. niet een belemmering zijn, waar zooveel geld uitgegeven wordt voor artisten die per vliegtuig naar Indië worden gezonden.

V. O.

Geeft dit blad na lezing door aan anderen

Publicaties, welke U Indië doen kennen en op juiste wijze het Indische probleem belichten.

Brochures:

Nederlandsch-Indië, door Dr. A. L. J. Sunier	f 0,25
Japansche intrigues, door Mr. Mas Slamet	f 0,25
Feiten en Standpunten der z.g. Republiek, der Nederlandsche Regeering, der z.g. rechtsche oppositie	f 0,25
Dit vroeg Indië (rapport-Visman)	f 0,25
Wat iedereen weten moet omtrent de groot-Aziatische gemeenschappelijke welvaartsfeer, door D. W. N. de Boer	f 0,30
Het drama van Indië, door R. W. Notosoetarso	f 0,25
Rechtvaardigheid voor Indië, door Dr. J. W. Meijer Ranneft	f 0,50
De 1000 van Amahel, door Kapt. Korteweg	f 0,65
(Deze publicatie werd in het Engelsch vertaald en als bewijsstuk bij de berechting van Japansche oorlogsmisdadigers te Singapore gebruikt.)	
De kolonisatie van Nw.-Guinea, door Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn	f 0,25
„Vrij”, een documentatie over de toestanden na de Japansche capitulatie met ca. 150 foto's, door J. A. Stevens en B. Grevedamme.	

Serie van 10 deeltjes Tropisch Nederland in zakformaat:

Rubber, door Ir. W. Spoon	)
De Java Suikerindustrie, door W. Galjaar	)
De Tabakscultuur in Ned.-Indië, door D. J. Sanders	)
Cocos en Oliepalmcultuur, door Dr. J. Th. de Haan	)
De Thee, door Dr. J. G. Ossewaarde	f 5,—
Koffiecultuur in Ned.-Indië, door Dr. C. J. J. van Hall	)
De vezelstoffen van Ned.-Indië, door K. van der Veer	)
Kina, door Dr. Ch. W. F. Winkel	)
Specerijen, door Ir. W. L. Utermark	)
Indische voedingsgewassen, door K. van der Veer	)
Indië's toekomst (gebonden), door Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn	f 3,90
Herziening van de politieke en staatsrechtelijke structuur van Nederland en zijn gebied over zee na den oorlog, door Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn	f 2,90
Klare taal, een bundel van alle radiotoespraken contra Linggadjadi	f 1,—

Te bestellen, liefst per postwissel of giro (nummer 6366), bij de Stichting „Indië in Nood Geen uur te verliezen!”

Andries Bickerweg 5 's-Gravenhage Telefoon 330295

Deze Stichting, welke gaarne uw adhaesiebetuiging en uw steun ontvangt, kan U verder inlichten hoe de toestanden in Indië zich werkelijk toedragen.

VALSCHE VOORSTELLING VAN FEITEN

HET GEGOOCHEL MET WOORDEN — OOK DAT ONS ALLEN ZOO BEKEND — ZAL NIET BATEN.

Het werkelijke Linggadjadi werd „Het fantoom” genoemd. Maar met den dag blijkt meer, dat hun poovere illusie verstoord is. Wat zij a/s „Het fantoom” betitelden en wij reeds lang het werkelijke Linggadjadi noemden, blijken één en ondeelbaar te zijn.

Ook hierdoor weer is het duidelijk, dat een goede — de juiste — voorlichting onontbeerlijk is.

2 x in de week brengt „Het Laatste Nieuws uit Indië” met zijn berichtgevingen en diepe beschouwingen U deze onontbeerlijke voorlichting. Waarschijnlijk meer nog dan U behoeven echter vele anderen nog deze. Daarom is het zoo dringend noodzakelijk, dat de lezerskring van „Het Laatste Nieuws uit Indië” zich steeds meer en meer uitbreidt.

DAAR KUNT U VOOR ZORGEN.

- Wint abonné's.
- Geeft de administratie adressen voor proefnummers en — zoo dit eenigszins mogelijk is — bezoekt, nadat de administratie drie achtereenvolgende malen een proefnummer heeft gezonden, deze adressen met een bestelkaart.
- Stelt de administratie enkele abonnementen ter beschikking voor bepaalde, daarvoor in aanmerking komende adressen, zowel hier te lande als in Indië.
- Schenkt uw kennissen of een onzer militairen in Indië, als moreelen steun, dien zij vooral nu zoo dringend noodig hebben, een abonnement.

VERSCHEENEN:

KLARE TAAL

Een bundel radio-redevoeringen van tegenstanders van de overeenkomst van Linggadjadi, met een inleiding van

Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn.

Hierin zijn opgenomen de radio-redevoeringen van: Dr. J. W. Meijer Ranneft d.d. 19-11-46, Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn d.d. 1-12-46, oud-min. Prof. Mr. P. S. Gerbrandy d.d. 2-12-46, Prof. Dr. V. J. Koningsberger d.d. 3-12-46, oud-min. Ch. I. J. M. Welter d.d. 5-12-46, Dr. J. W. Meijer Ranneft d.d. 10-12-46, Prof. Dr. E. H. s' Jacob d.d. 15-12-46, oud-min. Ch. I. J. M. Welter d.d. 22-12-46, oud-min. Prof. Mr. P. S. Gerbrandy d.d. 2-1-47.

64 pagina's, gebrocheerd. Formaat: 16 x 23 cm. Prijs f 1,—.

Te bestellen bij de Stichting „Indië in Nood”, Andries Bickerweg no. 5 te 's-Gravenhage.